

Національна бізнес-коаліція ММБ

РЕЗОЛЮЦІЯ ФОРУМУ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІЗНЕС-КОАЛІЦІЇ МІКРО- ТА МАЛОГО БІЗНЕСУ (НБК ММБ)

«Think Small First -Спочатку думай про малих»

м. Київ

21 вересня 2026 року

Ми, представники **Національна бізнес-коаліція мікро- та малого бізнесу (НБК ММБ)**, яка була створена трьома коаліціями малого та мікро бізнесу Альянсу Регіональних Об'єднань Малого Бізнесу, Національна Платформа МСБ, Рада міст ЗахистиФОП, до складу яких входить **96 бізнес-асоціацій** різних галузей економіки, членами яких є **10 000 підприємств** та **66 800 фізичних осіб-підприємців**, усвідомлюючи спільну відповідальність за збереження економічного потенціалу країни, відновлення підприємницької активності та створення умов для сталого розвитку української економіки, звертаємося до **Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України**.

Ця Резолюція сформована за результатами досліджень [європейського досвіду](#) та [світових практик застосування економічних інструментів в зонах конфліктів](#), практичного досвіду українського бізнесу, зокрема підприємців, які продовжують працювати в умовах підвищених воєнних ризиків.

Підприємці щодня стикаються не лише з наслідками війни - руйнуванням майна, перебоями з енергопостачанням, логістичними обмеженнями, дефіцитом кадрів та обмеженим доступом до фінансування, - а й зі зростанням регуляторного та адміністративного навантаження.

Саме тому збереження діючого бізнесу, його спроможності інвестувати, створювати робочі місця та сплачувати податки має розглядатися як одна з **передумов успішного відновлення та європейської інтеграції України**.

За результатами проведених досліджень та консультацій з бізнесом ми визначили **ключові загрози та першочергові завдання**, вирішення яких, на нашу думку, сприятиме збереженню підприємницького потенціалу, відновленню економічної активності та посиленню стійкості українського бізнесу, зокрема у прифронтових територіях.

У зв'язку з цим учасники Форуму «**Think Small First** » визначають такі ключові пріоритети та пропозиції:

1. **Закріпити** в Україні принцип **Think Small First** («Спочатку думай про малих») через розроблення та прийняття **«Small Business Act України»** - комплексного нормативно-правового акта на основі європейського Small Business Act for

Europe, який визначатиме ММБ пріоритетом державної політики, передбачатиме системну оцінку впливу законодавчих, регуляторних і податкових рішень на мікро та малий бізнес, його залучення до формування політики, а також механізми спрощення, адаптації та перехідні періоди під час реформ і євроінтеграції.

2. Переглянути **Національну Стратегію Доходів України** в частині пункту 4.3.1 щодо **«Реформи спрощеної системи оподаткування»**
3. Забезпечити належну оцінку економічних та регуляторних наслідків рішень, які змінюють умови діяльності підприємців.
4. Під час підготовки таких рішень обов'язково забезпечити використання **Аналізу регуляторного впливу, М-Тесту та інших інструментів оцінки впливу на бізнес**, із особливою увагою до сукупних витрат мікро- та малих підприємств.
5. Євроінтеграційний характер законодавчої ініціативи не повинен виключати оцінку її практичного впливу на український бізнес та визначення необхідних перехідних або адаптаційних механізмів.
6. Особливого значення набуває **раннє та змістовне залучення представників малого бізнесу і бізнес-об'єднань до підготовки таких рішень**, а не лише їх формальне обговорення після розроблення готового законопроекту.
7. **Відновлення повноцінного регуляторного фільтру (АРВ та М-Тест):** Усі законодавчі та нормативні акти, які підвищують податкове або регуляторне навантаження на бізнес, повинні обов'язково проходити регуляторну процедуру (Аналіз регуляторного впливу та М-Тест / тест малого бізнесу), незалежно від суб'єкта законодавчої ініціативи та їхнього євроінтеграційного статусу. Для цього необхідно:

скасувати законодавчі винятки, що звільняють євроінтеграційні акти від регуляторних процедур;

законодавчо поширити обов'язковість проведення АРВ та М-Тесту на законопроекти, що подаються народними депутатами України.

8. **Інституційне посилення Державної регуляторної служби (ДРС):** Зберегти та нормативно закріпити інституційну спроможність та функціональну незалежність ДРС як органу регуляторного нагляду (*regulatory oversight body*), забезпечивши її повноваження щодо оцінювання якості АРВ і М-Тесту та запобігання прийняттю регуляторних рішень, які не відповідають принципам ефективності, пропорційності та обґрунтованості.
9. **Поетапна євроінтеграція та перехідні механізми:** Забезпечити прагматичний підхід у переговорах з Європейською Комісією: вимагати закріплення у майбутньому Договорі про вступ обґрунтованих багаторічних перехідних періодів та адаптаційних механізмів у тих сферах (зокрема, щодо складних технічних регламентів, маркування та екологічних стандартів), де негайна імплементація *acquis* створює непропорційне навантаження на ММСП.
10. **Збереження ССО, перегляд ПДВ та зменшення комплаєнс-витрат:** Зберегти спрощену систему оподаткування (ССО) як інструмент підтримки самозайнятості та малого бізнесу, одночасно посилюючи протидію штучному дробленню бізнесу. Передбачити **адаптаційний період для запровадження ПДВ для платників ЄП - до двох років після набуття Україною членства в ЄС**, з урахуванням завершення воєнного стану, готовності бізнесу та спроможності системи адміністрування ПДВ.
11. **Визнати передчасним запровадження нових фіскальних вимог та істотну зміну умов оподаткування мікро- і малого бізнесу в умовах воєнного стану та високої економічної невизначеності.** виконання євроінтеграційних зобов'язань України має відбуватися послідовно та з урахуванням економічних можливостей країни, без автоматичного перенесення або розширення регуляторних вимог, які не є безпосередньою вимогою права ЄС. Зміни мають

ґрунтуватися на принципах Think Small First, передбачуваності та пропорційності, із пріоритетом якісного податкового адміністрування, спрощення ведення діяльності та розбудови довіри платників до органів державної влади і контролюючих органів.

12. Забезпечити послідовність реформ у процесі євроінтеграції з пріоритетом захисту прав бізнесу та детінізації економіки: першочергово забезпечити вимірюване підвищення ефективності, прозорості та підзвітності ключових державних, контролюючих і правоохоронних інституцій — ДПС, митних органів, органів фінансового моніторингу, правоохоронних органів, прокуратури та судової системи. Подальше запровадження нових регуляторних і контрольних вимог у межах євроінтеграції має супроводжуватися належним захистом прав бізнесу, оцінкою їхнього впливу та врахуванням реальної спроможності державних інституцій і підприємців їх виконувати.

13. Спеціальний режим підтримки прифронтових територій («ФРОНТ-СІТІ»): Запровадити для бізнесу в зонах бойових дій спеціальний правовий режим:

розробку багаторівневої системи 100% страхування воєнних ризиків за участі держави та міжнародних перестраховиків;

з можливістю добровільної сплати місцевих податків ;

Запровадити механізм пільгових кредитів із держгарантіями замість жорстких вимог до застави для мікро-, малого та середнього бізнесу у прифронтових громадах (у т.ч. в межах програми «5-7-9»).

Внести зміни до ПКУ (ст. 292, 140/142) для повного звільнення від оподаткування (ПДФО, ЄП, Податок на прибуток) міжнародних грантів, які цільово використовуються на відновлення критичної інфраструктури, енергостійкість (генерація/збереження) та альтернативне водопостачання (свердловини)

Прирівняти збереження робочих місць підприємствами на прифронтових територіях до створення нових робочих місць у рамках державних програм (кредитування, гранти).

Спеціальні правила оцінювання ризиковості платника податків та моніторингу податкових накладних (СМКОР), які унеможливають блокування через сам факт розташування та діяльності у прифронтовій зоні.

14. Рівноправний доступ ММБ до проєктів відновлення: Забезпечити прозорий децентралізований механізм розподілу коштів на відбудову на рівні громад за єдиними відкритими правилами та вирівняти умови участі вітчизняного малого бізнесу в публічних закупівлях через часткову компенсацію відсоткових ставок за кредитами для виконання підрядних робіт з відновлення.

Резолюція направляється до Президента України, Кабінету Міністрів України, профільних комітетів Верховної Ради України, центральних органів виконавчої влади, обласних військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування прифронтових громад, а також міжнародних партнерів і донорських організацій, які підтримують відновлення економіки України.

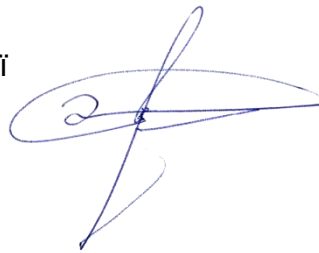
Учасники Форуму висловлюють готовність долучатися до роботи робочих груп, дорадчих органів, консультаційних та публічно-приватних платформ, а також до спільного напрацювання законодавчих і регуляторних рішень, спрямованих на збереження та розвиток малого бізнесу.

Бізнес-спільнота закликає Президента України, Кабінет Міністрів України та народних депутатів України всіх політичних сил розглянути та підтримати пропозиції, сформовані представниками бізнес-об'єднань та аналітичними центрами на основі результатів опитувань і досліджень, та забезпечити своєчасне напрацювання необхідних змін до нормативно-правових актів.

Національна бізнес-коаліція мікро- та малого бізнесу (НБК ММБ)

Амбасадор Національної бізнес-коаліції
мікро- та малого бізнесу

Email: business-association@vpap.info
Телефон: +38067 208 38 34

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'B' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Борис Емельдеш